

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów.....	19
Słowo wstępne.....	23
DZIAŁ PIERWSZY	
CZEŚĆ OGÓLNA PRAWA PRACY.....	25
Rozdział I	
Pojęcie i przedmiot prawa pracy.....	27
1. Definiowanie prawa pracy.....	27
1.1. Uwagi ogólne.....	27
1.2. Rodzaje definicji prawa pracy.....	28
1.2.1. Doktrynalne definicje prawa pracy.....	28
1.2.2. Definicje legalne prawa pracy.....	29
2. Prawo pracy w systemie prawnym Rzeczypospolitej Polskiej.....	29
2.1. Kryteria wyodrębniania prawa pracy jako gałęzi systemu prawa.....	29
2.2. Przedmiot prawa pracy: stosunki prawa pracy.....	31
2.3. Systematyka prawa pracy.....	34
3. Szczególne właściwości prawa pracy.....	36
3.1. Uwagi ogólne.....	36
3.2. Dynamizm i ekspansja a liberalizacja i deregulacja prawa pracy.....	37
3.3. Uniformizm a dyferencjacja prawa pracy.....	38
3.4. Europeizacja prawa pracy.....	39
Literatura.....	39
Rozdział II	
Funkcje prawa pracy.....	41
1. Charakterystyka funkcji prawa pracy.....	41
2. Funkcja ochronna prawa pracy.....	42
3. Funkcja organizatorska prawa pracy.....	43
4. Funkcja ireniczna prawa pracy.....	45
5. Funkcja rozdzielcza prawa pracy.....	47
Literatura.....	48

Rozdział III

Zasady prawa pracy	49
1. Uwagi wprowadzające.....	49
1.1. Znaczenie zasad prawa pracy.....	49
1.2. Pojęcie „zasad prawa pracy” w doktrynie polskiego prawa pracy.....	49
1.3. Koncepcja zasad prawa pracy a ich definicje.....	52
2. Wyodrębnianie zasad prawa pracy i poziomy ich wyodrębniania.....	53
2.1. Pochodzenie zasad prawa pracy.....	53
2.2. Poziomy wyodrębniania zasad prawa pracy i „typy” tych zasad.....	53
3. Katalogi zasad prawa pracy.....	55
3.1. Katalogowanie i systematyzacja zasad prawa pracy.....	55
3.2. Konstytucyjne zasady prawa pracy.....	57
3.3. Zasady konstytucyjne a kodeksowe podstawowe zasady prawa pracy.....	59
3.4. Podstawowe zasady prawa pracy w kodeksie pracy.....	60
Literatura.....	68

Rozdział IV

Równe traktowanie w zatrudnieniu	70
1. Pojęcie równego traktowania.....	70
2. Zasada równego traktowania w zatrudnieniu.....	72
3. Formy dyskryminacji.....	73
4. Zakaz dyskryminacji w rekrutacji i zwalnianiu.....	73
5. Molestowanie i molestowanie seksualne.....	75
6. Uzasadnione różnicowanie.....	76
7. Konsekwencje naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu.....	78
Literatura.....	79

Rozdział V

Źródła prawa pracy	81
1. Pojęcie i hierarchia źródeł prawa pracy.....	81
2. Powszechnie źródła prawa pracy.....	83
2.1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.....	83
2.2. Ustawy.....	84
2.3. Rozporządzenia.....	87
3. Swoiste źródła prawa pracy.....	88
3.1. Układy zbiorowe pracy.....	88
3.1.1. Charakter prawny układów zbiorowych pracy.....	88
3.1.2. Zakres podmiotowy układów zbiorowych pracy.....	88
3.1.3. Zakres przedmiotowy układów zbiorowych pracy.....	90
3.1.4. Tryb zawierania układów zbiorowych pracy.....	93
3.1.5. Rejestracja układów zbiorowych pracy.....	95
3.1.6. Wejście w życie układów zbiorowych pracy.....	96
3.1.7. Przekształcenia układów zbiorowych pracy.....	97
3.1.8. Rozwiązanie układów zbiorowych pracy.....	98

3.1.9. Ponadzakładowe układy zbiorowe pracy.....	99
3.1.10. Zakładowe układy zbiorowe pracy.....	102
3.2. Porozumienia o stosowaniu układu zbiorowego pracy.....	105
3.3. Porozumienia w związku z przejściem zakładu pracy na nowego pracodawcę.....	106
3.4. Porozumienia o zawieszeniu przepisów prawa pracy.....	107
3.5. Porozumienie o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia.....	108
3.6. Porozumienia społeczne.....	108
4. Regulaminy.....	109
4.1. Regulamin pracy.....	109
4.2. Regulamin wynagradzania.....	111
4.3. Regulamin świadczeń socjalnych.....	112
4.4. Regulamin zwolnień grupowych.....	113
5. Statuty.....	115
6. Międzynarodowe prawo pracy.....	116
6.1. Zagadnienia wstępne.....	116
6.2. Międzynarodowe prawo pracy.....	117
6.3. Prawo pracy Rady Europy.....	120
6.4. Akty prawne wydane w ramach Unii Europejskiej i ich moc oddziaływania.....	122
6.5. Europejskie prawo pracy.....	125
Literatura.....	130

DZIAŁ DRUGI

INDYWIDUALNE PRAWO PRACY.....	133
-------------------------------	-----

Rozdział VI

Stosunek pracy.....	135
1. Pojęcie i charakter stosunku pracy.....	135
1.1. Koncepcje i pojęcie stosunku pracy.....	135
1.2. Cechy stosunku pracy.....	136
2. Stosunek pracy a inne stosunki zatrudnienia.....	140
2.1. Pojęcia: „samozatrudnienie” oraz „zatrudnienie”.....	140
2.2. Rodzaje zatrudnienia niepracowniczego.....	141
2.3. Zatrudnienie pracownicze a niepracownicze zatrudnienie typu cywilnoprawnego.....	145
2.4. Stosunki parazatrudnieniowe.....	147
2.5. Rodzaje stosunków pracy.....	149
2.6. Elementy stosunku pracy.....	152
3. Podmioty stosunku pracy.....	154
3.1. Uwagi ogólne.....	154
3.2. Pracownik.....	155
3.3. Pracodawca - pojęcie i koncepcja.....	158
3.3.1. Pojęcie „pracodawca”.....	158

3.3.2. Koncepcje pracodawcy.....	160
3.4. Pracodawca - osoba fizyczna.....	161
3.5. Pracodawca będący jednostką organizacyjną.....	163
3.6. Reprezentacja pracodawcy będącego jednostką organizacyjną.....	166
Literatura.....	168

Rozdział VII

Umowa o pracę.....	171
1. Rekrutacja wewnętrzna i zewnętrzna.....	171
2. Ochrona danych osobowych kandydatów do pracy oraz pracowników.....	172
3. Rodzaje umów o pracę.....	175
3.1. Umowa na okres próbny.....	175
3.2. Umowa na czas określony.....	176
3.3. Umowa na czas wykonywania określonej pracy.....	177
3.4. Umowa o pracę na czas nieokreślony.....	178
4. Telepraca.....	178
5. Treść umowy o pracę.....	180
Literatura.....	181

Rozdział VIII

Przekształcenie zobowiązaniowego stosunku pracy.....	183
1. Ustalanie warunków zatrudnienia.....	183
2. Porozumienie zmieniające warunki umowy o pracę.....	185
3. Wypowiedzenie zmieniające warunki umowy o pracę.....	186
4. Powierzenie pracownikowi innej pracy.....	190
5. Tymczasowa zmiana warunków umowy o pracę wynikająca ze szczególnych regulacji prawnych.....	192
Literatura.....	193

Rozdział IX

Ustanie stosunku pracy.....	194
1. Wprowadzenie.....	194
2. Porozumienie stron.....	195
3. Ograniczenia dopuszczalności rozwiązania umowy o pracę.....	197
3.1. Powszechna ochrona trwałości stosunku pracy.....	198
3.2. Konsultacja zamiaru wypowiedzenia umowy zawartej na czas nieokreślony z zakładową organizacją związkową.....	198
3.3. Konsultacja z zakładową organizacją związkową zamiaru rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia.....	202
3.4. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy.....	204
3.5. Ograniczenia dopuszczalności rozwiązania umowy o pracę z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną pracownika.....	204
3.5.1. Ochrona stosunku pracy w okresie przedemerytalnym.....	204
3.5.2. Ochrona stosunku pracy w okresie usprawiedliwionej nieobecności... ..	206
3.5.3. Ochrona stosunku pracy z kobietą w okresie ciąży lub urlopu macierzyńskiego.....	207

3.6. Ograniczenia dopuszczalności rozwiązania umowy o pracę z uwagi na pełnioną funkcję.....	208
3.6.1. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy pracowników pełniących funkcje związkowe.....	208
3.6.2. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy członków rady pracowników.....	213
3.6.3. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy społecznego inspektora pracy.....	214
4. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem.....	214
4.1. Wymogi formalne.....	217
4.2. Okresy wypowiedzenia umowy o pracę.....	219
4.3. Skrócenie okresu wypowiedzenia.....	221
4.3. Zwolnienie na poszukiwanie pracy.....	222
5. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia.....	222
5.1. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracodawcę.....	223
5.1.1. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracodawcę z przyczyn zawinionych przez pracownika.....	223
5.1.2. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracodawcę z przyczyn niezawinionych przez pracownika.....	230
5.2. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika.....	232
5.2.1. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika z przyczyn przez pracodawcę niezawinionych.....	232
5.2.2. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika z przyczyn zawinionych.....	233
6. Skutki prawne wadliwego rozwiązania umowy o pracę.....	234
6.1. Skutki prawne wadliwego rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem.....	234
6.2. Skutki prawne wadliwego rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę.....	239
6.3. Skutki prawne wadliwego rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia dokonanego przez pracownika.....	242
7. Pozostałe przypadki rozwiązania umowy o pracę przez pracownika.....	244
7.1. Rozwiązanie umowy o pracę w związku z przywróceniem do pracy.....	244
7.2. Rozwiązanie umowy o pracę w związku z przejęciem pracownika przez nowego pracodawcę.....	244
8. Szczególne przepisy o rozwiązywaniu umów.....	244
8.1. Ograniczenie ochrony trwałości stosunku pracy.....	247
8.2. Prawo do odprawy.....	248
8.3. Roszczenie o ponowne zatrudnienie.....	248
8.4. Zwolnienie indywidualne.....	248
9. Wygaśnięcie umowy o pracę.....	249
9.1. Śmierć pracownika.....	249

9.2. Śmierć pracodawcy.....	250
9.3. Nieobecność pracownika w pracy spowodowana tymczasowym aresztowaniem.....	251
9.4. Roszczenia w związku z wygaśnięciem stosunku pracy.....	251
9.5. Pozostałe przypadki wygaśnięcia stosunku pracy.....	251
Literatura.....	252

Rozdział X

Przejście zakładu pracy na innego pracodawcę.....	254
1. Pojęcie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę.....	254
2. Sukcesja zobowiązań.....	256
3. Negocjacje z przedstawicielstwem pracowników oraz obowiązek informacyjny w przypadku braku związków zawodowych.....	259
4. Uprawnienia pracowników.....	> 261
Literatura.....	263

Rozdział XI

Zatrudnienie pracowników tymczasowych.....	265
1. Zagadnienia ogólne.....	265
2. Ograniczenia w zakresie pracy tymczasowej.....	266
2.1. Ograniczenia przedmiotowe.....	267
2.2. Ograniczenie czasu trwania pracy tymczasowej.....	267
2.3. Ograniczenia podmiotowe.....	268
2.3.1. Pracodawca użytkownik.....	268
2.3.2. Agencja pracy tymczasowej.....	269
3. Zawarcie i treść umowy o pracę tymczasową.....	270
3.1. Obowiązki informacyjne pracodawcy użytkownika w stosunku do związków zawodowych.....	272
4. Osłabienie ochrony stabilności stosunków pracy pracowników tymczasowych.....	273
5. Ochrona pracownika tymczasowego przed dyskryminacją.....	274
6. Urlop wypoczynkowy pracownika tymczasowego.....	275
Literatura.....	276

Rozdział XII

Pozazumowne stosunki pracy.....	278
1. Pojęcie i systematyka pozazumownych stosunków pracy.....	278
1.1. Pojęcie i geneza pozazumownych stosunków pracy.....	278
1.2. „Pozorne” powołanie, mianowanie, wybór.....	285
1.3. Systematyka pozazumownych stosunków pracy.....	286
2. Stosunek pracy na podstawie wyboru.....	288
2.1. Zakres stosunków pracy z wyboru.....	288
2.2. Charakter prawny stosunku pracy na podstawie wyboru.....	288
2.3. Powstanie stosunku pracy z wyboru.....	289
2.4. Dopuszczalność zmiany treści stosunku pracy z wyboru.....	290

2.5. Ustanie stosunku pracy z wyboru.....	290
2.6. Uprawnienia i obowiązki pracowników z wyboru.....	292
3. Stosunek pracy na podstawie powołania.....	294
3.1. Zakres stosunków pracy z powołania.....	294
3.2. Charakter prawny aktu powołania.....	296
3.3. Powstanie stosunku pracy na podstawie powołania.....	296
3.4. Dopuszczalność zmiany treści stosunku pracy z powołania.....	299
3.5. Ustanie stosunku pracy z powołania.....	300
3.6. Treść stosunku pracy pracowników powołanych.....	302
4. Stosunki pracy na podstawie mianowania.....	303
4.1. Zakres stosunków pracy z mianowania.....	303
4.2. Charakter prawny aktu mianowania.....	305
4.3. Powstanie stosunków pracy z mianowania.....	305
4.4. Zmiana treści stosunku pracy z mianowania.....	307
4.5. Ustanie stosunku pracy pracowników mianowanych.....	309
4.6. Treść stosunku pracy pracowników mianowanych.....	314
Literatura.....	316

Rozdział XIII

Prawa i obowiązki stron stosunku pracy.....	318
1. Uwagi ogólne.....	318
2. Obowiązki pracodawcy.....	320
2.1. Obowiązek informacyjny.....	320
2.2. Obowiązek prawidłowego organizowania pracy.....	323
2.3. Obowiązek przeciwdziałania dyskryminacji.....	324
2.4. Obowiązek zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.....	325
2.5. Obowiązek terminowego i prawidłowego wypłacania wynagrodzenia.....	325
2.6. Obowiązek ułatwiania podnoszenia kwalifikacji zawodowych.....	326
2.7. Obowiązek stwarzania warunków sprzyjających przystosowaniu się do należytego wykonywania pracy.....	328
2.8. Obowiązek zaspokajania potrzeb socjalnych pracowników.....	328
2.9. Obowiązek stosowania obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny pracowników.....	331
2.10. Obowiązek prowadzenia dokumentacji i akt osobowych pracowników.....	332
2.11. Obowiązek wpływania na kształtowanie w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego.....	335
2.12. Obowiązek przeciwdziałania mobbingowi.....	336
2.13. Obowiązek wydania świadectwa pracy.....	340
2.13.1. Treść świadectwa pracy.....	342
2.13.2. Fikcje prawne w świadectwie pracy.....	342
2.13.3. Procedura prostowania świadectwa pracy.....	343
3. Roszczenie odszkodowawcze.....	344
4. Obowiązki pracownika.....	346

4.1. Obowiązek sumiennego i starannego wykonywania pracy.....	346
4.2. Obowiązek stosowania się do poleceń przełożonych.....	347
4.3. Obowiązki porządkowe pracownika.....	348
4.4. Obowiązek dbałości o dobro zakładu pracy.....	349
4.5. Obowiązek przestrzegania tajemnicy.....	351
4.6. Obowiązek przestrzegania zasad współżycia społecznego.....	352
Literatura.....	353

Rozdział XIV

Zakaz konkurencji.....	354
1. Zasady ogólne.....	354
2. Ograniczenia prowadzenia działalności konkurencyjnej przy braku umowy o zakazie konkurencji.....	356
3. Umowa o zakazie konkurencji w trakcie trwania stosunku pracy.....	357
4. Umowa o zakazie konkurencji po zakończeniu stosunku pracy.....	358
Literatura.....	361

Rozdział XV

Wynagrodzenie za pracę.....	362
1. Prawne podstawy ustalania wynagradzania pracowników.....	362
2. Wynagrodzenie za pracę w regulacjach Unii Europejskiej.....	367
3. Zakaz dyskryminacji w wynagrodzeniu.....	368
4. Ochrona wynagrodzenia za pracę.....	373
4.1. Zasady dokonywania wypłaty.....	373
4.2. Ograniczenia w dokonywaniu potrąceń.....	374
5. Świadczenia w przypadku niewykonywania pracy.....	375
6. Świadczenia przysługujące pracownikowi w związku z zakończeniem stosunku pracy.....	378
7. Ochrona roszczeń pracowników w przypadku niewypłacalności pracodawcy.....	382
Literatura.....	383

Rozdział XVI

Czas pracy.....	384
1. Pojęcie czasu pracy.....	384
2. Wymiar czasu pracy.....	385
3. Okres odpoczynku.....	386
4. Systemy czasu pracy.....	387
5. Praca w godzinach nadliczbowych.....	391
6. Dyżur.....	396
7. Czas pracy kierowników.....	397
8. Praca w porze nocnej.....	398
9. Praca w niedziele i święta.....	399
Literatura.....	400

Rozdział XVII

Urlopy pracownicze	402
1. Urlopy wypoczynkowe.....	402
1.1. Elementy konstytutywne pojęcia „urlop wypoczynkowy”.....	402
1.2. Nabycie prawa do urlopu.....	404
1.3. Wymiar urlopu wypoczynkowego.....	404
1.4. Zasady udzielania urlopu.....	406
1.5. Przesunięcie urlopu w nieprzewidzianych przypadkach.....	408
1.6. Urlop proporcjonalny.....	409
1.7. Urlop na żądanie.....	411
1.8. Rozwiązanie umowy o pracę a prawo do urlopu wypoczynkowego.....	411
2. Urlopy bezpłatne.....	412
3. Zwolnienia okolicznościowe.....	413
Literatura.....	414

Rozdział XVIII

Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna pracowników	416
1. Odpowiedzialność porządkowa.....	416
1.1. Charakter prawny i przesłanki odpowiedzialności porządkowej.....	416
1.2. Katalog kar porządkowych i przewinienia porządkowe.....	417
1.3. Procedura nakładania kar porządkowych.....	419
1.4. Tryb odwoławczy.....	421
2. Odpowiedzialność dyscyplinarna.....	424
Literatura.....	424

Rozdział XIX

Odpowiedzialność materialna pracowników	425
1. Charakter prawny i przesłanki odpowiedzialności materialnej pracowników.....	425
2. Odpowiedzialność materialna za szkodę wyrządzoną przez pracownika nieumyślnie.....	429
3. Odpowiedzialność materialna za szkodę wyrządzoną przez pracownika umyślnie.....	430
4. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej.....	431
5. Odpowiedzialność za mienie powierzone.....	432
5.1. Odpowiedzialność materialna za szkodę wyrządzoną przez pracownika w mieniu powierzonym.....	432
5.2. Złagodzenie zasad odpowiedzialności za mienie powierzone.....	435
5.3. Wspólna odpowiedzialność pracowników za mienie powierzone.....	436
6. Przedawnienie roszczeń.....	438
Literatura.....	439

Rozdział XX

Powszechna ochrona pracy	440
1. Wprowadzenie.....	440

2. Podstawowe obowiązki pracodawcy w dziedzinie bhp.....	441
2.1. Odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy.....	441
2.2. Obowiązek współdziałania z innymi pracodawcami.....	442
2.3. Obowiązek informacyjny.....	442
2.4. Obowiązek szkolenia pracowników.....	443
2.5. Obowiązek pracodawcy zaznajamiania pracowników z przepisami i zasadami bhp.....	445
2.6. Obowiązki pracodawcy z zakresu profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników.....	445
2.6.1. Obowiązek informowania o ryzyku zawodowym.....	446
2.6.2. Obowiązek pracodawcy zapobiegania chorobom zawodowym i innym chorobom związanym z wykonywaną pracą.....	447
2.6.3. Obowiązek przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich.....	447
2.7. Obowiązek zapewnienia pracownikom profilaktycznych posiłków i napojów.....	448
2.8. Obowiązek zapewnienia pracownikom odpowiednich urządzeń sanitarno-higienicznych oraz dostarczenia niezbędnych środków higieny osobistej.....	449
2.9. Pozostałe obowiązki pracodawcy.....	449
3. Prawa i obowiązki pracowników w dziedzinie bhp.....	450
3.1. Prawo do powstrzymania się od wykonywania pracy.....	450
3.2. Obowiązek przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.....	451
4. Organy ochrony pracy.....	453
4.1. Służba bezpieczeństwa i higieny pracy.....	453
4.2. Komisja bezpieczeństwa i higieny pracy.....	455
4.3. Konsultacje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.....	455
5. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe.....	457
5.1. Wypadek przy pracy.....	457
5.2. Wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy.....	461
5.3. Tryb ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy.....	461
5.4. Choroby zawodowe.....	462
5.5. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.....	465
5.6. Utrata prawa do świadczeń z tytułu wypadku przy pracy.....	466
5.7. Zbieg prawa do świadczeń wypadkowych z innymi świadczeniami.....	468
5.8. Odszkodowanie za przedmioty utracone lub uszkodzone w związku z wypadkiem przy pracy.....	469
5.9. Świadczenia uzupełniające od pracodawcy.....	470
6. Inne rodzaje wypadków.....	471
6.1. Wypadek w drodze do pracy lub z pracy.....	471
6.2. Świadczenia z tytułu wypadku w drodze do pracy lub z pracy.....	473
6.3. Wypadek w szczególnych okolicznościach.....	473
6.4. Świadczenia z tytułu wypadków w szczególnych okolicznościach.....	474

Literatura.....	475
-----------------	-----

Rozdział XXI

Ochrona rodzicielstwa.....	476
1. Zagadnienia ogólne.....	476
2. Zasady zatrudniania pracowników w okresie ciąży oraz w okresie urlopu macierzyńskiego.....	478
3. Urlop macierzyński.....	481
4. Zasady zatrudniania kobiet karmiących.....	482
5. Urlop wychowawczy.....	482
6. Szczególne uprawnienia opiekunów dzieci.....	484
Literatura.....	485

Rozdział XXII

Zatrudnianie i ochrona młodocianych i dzieci.....	486
1. Wprowadzenie.....	486
2. Dopuszczalność zatrudniania młodocianych.....	487
3. Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego.....	487
3.1. Treść umowy w celu przygotowania zawodowego.....	489
3.2. Rozwiązanie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.....	489
3.3. Zasady wynagradzania młodocianych.....	490
4. Ochrona pracownika młodocianego.....	490
4.1. Badania lekarskie.....	491
4.2. Ograniczenia w zakresie czasu pracy.....	491
4.3. Prace wzbronione.....	491
4.4. Urlopy wypoczynkowe.....	492
4.5. Obowiązek dokształcania się młodocianego.....	492
5. Zatrudnianie młodocianych na podstawie umowy i pracę przy wykonywaniu lekkich prac.....	493
6. Zatrudnianie dzieci do 16 roku życia.....	494
Literatura.....	496

Rozdział XXIII

Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika.....	497
Literatura.....	501

DZIAŁ TRZECI

ZBIOROWE PRAWO PRACY.....	503
----------------------------------	------------

Rozdział XXIV

Wolności związkowe.....	505
1. Charakter prawny i systematyka wolności związkowych.....	505
2. Wolność zrzeszania w związkach zawodowych i organizacjach pracodawców.....	506
2.1. Wolność zrzeszania w związkach zawodowych.....	506

2.2. Wolność zrzeszania w organizacjach pracodawców.....	508
2.3. Modele organizacji ruchu pracowników i pracodawców.....	509
3. Niezależność związków zawodowych i organizacji pracodawców.....	511
4. Samorządność związków zawodowych i organizacji pracodawców.....	515
Literatura.....	521

Rozdział XXV

Status prawny związków zawodowych.....	522
1. Zakładanie związków zawodowych.....	522
2. Rejestracja związków zawodowych.....	523
3. Funkcje związków zawodowych.....	525
4. Kompetencje związków zawodowych.....	528
Literatura.....	535

Rozdział XXVI

Status prawny organizacji pracodawców.....	536
1. Zakładanie i rejestracja organizacji pracodawców.....	536
2. Funkcje i kompetencje organizacji pracodawców.....	537
Literatura.....	539

Rozdział XXVII

Partycypacja pracownicza.....	541
1. Charakterystyka ogólna partycypacji pracowniczej.....	541
2. Rady pracowników.....	542
2.1. Status prawny rady pracowników.....	542
2.2. Kompetencje rady pracowników.....	544
3. Europejskie rady zakładowe.....	546
4. Samorząd w przedsiębiorstwach sprywatyzowanych lub skomercjalizowanych.....	547
5. Samorząd zawodowy.....	548
6. Podmioty partycypacyjne w spółkach i spółdzielniach europejskich oraz spółkach transgranicznych.....	548
Literatura.....	549

Rozdział XXVIII

Zbiorowe spory pracy.....	550
1. Systematyka sporów pracy.....	550
2. Przedmiot sporu zbiorowego.....	551
3. Strony sporu zbiorowego pracy.....	553
4. Wszczęcie sporu zbiorowego.....	555
5. Metody likwidowania sporów pracy.....	556
5.1. Systematyka metod likwidowania zbiorowych sporów pracy.....	556
5.2. Ireniczne metody likwidowania sporów zbiorowych pracy.....	557
5.2.1. Koncyliacja.....	557
5.2.2. Mediacja.....	559
5.2.3. Arbitraż.....	560

6. Nieireniczne metody likwidowania sporów zbiorowych pracy.....	563
6.1. Strajk.....	563
6.1.1. Prawo do strajku.....	563
6.1.2. Ograniczenia prawa do strajku.....	564
6.1.3. Zasady organizacji strajku.....	566
6.2. Akcje protestacyjne.....	571
6.3. Lokaut.....	573
Literatura.....	573

DZIAŁ CZWARTY

PROCESOWE PRAWO PRACY.....	575
-----------------------------------	------------

Rozdział XXIX

Naczelne zasady procesowe w sprawach z zakresu prawa pracy.....	577
1. Charakterystyka zasad postępowania.....	577
2. Zasada prawdy obiektywnej w sprawach z zakresu prawa pracy.....	578
3. Zasada szczególnej ochrony interesów pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy.....	579
4. Zasada szybkości postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy.....	581
5. Zasada ugodowego likwidowania spraw z zakresu prawa pracy.....	582
Literatura.....	584

Rozdział XXX

Organizacja ochrony prawnej w stosunkach pracy.....	586
1. Modele organizacji ochrony prawnej w stosunkach pracy.....	586
2. Organy pozasądowe.....	589
3. Sądownictwo pracy.....	592
3.1. Organizacja sądownictwa pracy.....	592
3.2. Kompetencje sądów pracy.....	593
3.2.1. Uwagi wprowadzające.....	593
3.2.2. Sprawy o roszczenia ze stosunku pracy.....	593
3.2.3. Sprawy o roszczenia związane ze stosunkiem pracy.....	595
3.2.4. Sprawy o roszczenia z innych stosunków prawnych, do których z mocy odrębnych przepisów stosuje się przepisy prawa pracy.....	596
3.2.5. Sprawy o odszkodowania dochodzone od pracodawcy z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.....	597
3.2.6. Sprawy o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa ze stosunków prawa pracy.....	598
Literatura.....	600

Rozdział XXXI

Inspekcja pracy.....	601
1. Uwagi ogólne.....	601
2. Państwowa Inspekcja Pracy.....	602

2.1. Status prawny Państwowej Inspekcji Pracy.....	602
2.2. Kompetencje Państwowej Inspekcji Pracy.....	602
Literatura.....	605

Rozdział XXXII

Przedawnienie roszczeń i terminy zawite.....	606
1. Uwagi ogólne.....	606
2. Przedawnienie roszczeń.....	606
3. Terminy zawite.....	611
Literatura.....	612